მონაწილეობის კულტურა, ბისმარკი და გერმანიის გაერთიანება

ექსპერტი 1 – სახელმწიფო ინტერესები

გერმანიის გაერთიანების პროცესში უმთავრეს როლს სახელმწიფო ინტერესები ასრულებდა. პრუსიის მთავარი მიზანი იყო გერმანული მიწების გაერთიანება და ძლიერი სახელმწიფოს შექმნა. ამისთვის აუცილებელი იყო ავსტრიის გავლენის შესუსტება და საფრანგეთის წინააღმდეგობის დაძლევა. სწორედ ამ მიზნით ბისმარკმა წარმატებით გამოიყენა როგორც დიპლომატია, ისე სამხედრო ძალა.

ბისმარკის აზრით, საერთაშორისო ურთიერთობებში გადამწყვეტი მნიშვნელობა სახელმწიფოს ინტერესებს ენიჭებოდა. მაგალითად, 1863 წლის პოლონეთის აჯანყების დროს მან რუსეთს მხარი დაუჭირა, რათა მომავალში გერმანიის გაერთიანებისას რუსეთის ნეიტრალიტეტი უზრუნველეყო. ამავე დროს, იტალიასთან შეთანხმებით პრუსიამ ავსტრიის წინააღმდეგ ძლიერი მოკავშირე მოიპოვა. ავსტრია-პრუსიისა და შემდეგ საფრანგეთ-პრუსიის ომებიც სწორედ ამ მიზნის მისაღწევად დაიგეგმა. საბოლოოდ, ასეთმა პოლიტიკამ გერმანიის გაერთიანებასა და გერმანიის იმპერიის შექმნას შეუწყო ხელი.

ექსპერტი 2 – პოლიტიკური ელიტის რაციონალური არჩევანი

გერმანიის გაერთიანება პრუსიის პოლიტიკური ლიდერების გააზრებული მოქმედების შედეგი იყო. ბისმარკსა და მის თანამოაზრეებს სურდათ არა მხოლოდ სახელმწიფოს გაძლიერება, არამედ საკუთარი პოლიტიკური გავლენის ზრდაც.

ყველა მნიშვნელოვანი ნაბიჯი წინასწარ იყო გათვლილი. ავსტრიასთან ომამდე ბისმარკმა რუსეთის ნეიტრალიტეტი უზრუნველყო, იტალია მოკავშირედ გაიხადა და საფრანგეთი დროებით იზოლირებულ მდგომარეობაში დატოვა. ეს ცხადყოფს, რომ ომები შემთხვევითი გადაწყვეტილებები არ ყოფილა. გარდა ამისა, ბისმარკი ცდილობდა, საერთაშორისო საზოგადოებას პრუსიის მოქმედებები სამართლიანად აღექვა. მაგალითად, საფრანგეთთან ომის დაწყებისას მან ისეთი ვითარება შექმნა, რომ თავდამსხმელად სწორედ საფრანგეთი გამოჩენილიყო. ამან პრუსიას პოლიტიკური და სამხედრო უპირატესობა მოუტანა.

ექსპერტი 3 – საზოგადოების მოთხოვნა

გერმანიის გაერთიანება მხოლოდ ბისმარკის გადაწყვეტილებების შედეგი არ ყოფილა. ამ პროცესს საფუძვლად საზოგადოების ძლიერი სურვილი ედო, რომ გერმანელები ერთიან სახელმწიფოში გაერთიანებულიყვნენ.

მიუხედავად იმისა, რომ გერმანია მრავალ დამოუკიდებელ სახელმწიფოდ იყო დაყოფილი, ხალხს საერთო ენა, კულტურა და ისტორია აერთიანებდა. ნაპოლეონის ომების შემდეგ

ეროვნული ერთიანობის იდეა კიდევ უფრო გაძლიერდა. ინტელიგენცია, სტუდენტები და მწერლები აქტიურად ქადაგებდნენ გაერთიანების აუცილებლობას. ბისმარკმა სწორედ ეს საზოგადოებრივი განწყობა გამოიყენა. ავსტრიასა და საფრანგეთთან გამარჯვებებმა მოსახლეობაში პატრიოტული სულისკვეთება გააძლიერა, რის შედეგადაც 1871 წელს გერმანიის იმპერია შეიქმნა.

ექსპერტი 4 – კულტურა და ღირებულებები

გერმანიის გაერთიანებაში მნიშვნელოვანი ადგილი ეკავა გერმანული საზოგადოების კულტურასა და ღირებულებებს. ხალხისთვის განსაკუთრებით მნიშვნელოვანი იყო დისციპლინა, წესრიგი, შრომისმოყვარეობა და ძლიერი სახელმწიფოს პატივისცემა.

პრუსია ცნობილი იყო ძლიერი არმიითა და მკაცრი სახელმწიფო მმართველობით, რასაც მოსახლეობის დიდი ნაწილი დადებითად აფასებდა. ადამიანები მზად იყვნენ გარკვეული მსხვერპლიც გაეღოთ, თუ ეს ქვეყნის გაძლიერებასა და ეროვნული ერთიანობის მიღწევას ემსახურებოდა. საერთო ენა, ისტორია და ეროვნული თვითშეგნება კიდევ უფრო აძლიერებდა გაერთიანების იდეას. სწორედ ამ კულტურულმა საფუძვლებმა უზრუნველყო ბისმარკის პოლიტიკის წარმატება.

ექსპერტი 5 – საერთაშორისო სისტემა

გერმანიის გაერთიანება მხოლოდ შიდა პროცესებით არ აიხსნება. დიდი მნიშვნელობა ჰქონდა იმდროინდელ საერთაშორისო გარემოსა და ევროპის ძალთა ბალანსს.

ბისმარკმა ოსტატურად გამოიყენა სხვა სახელმწიფოების ინტერესები. რუსეთის მხარდაჭერა პოლონეთის აჯანყების დროს გაწეული დახმარების სანაცვლოდ მიიღო. ინგლისი პრუსიის გაძლიერებას საფრანგეთის გავლენის დასაბალანსებლად უყურებდა, ხოლო იტალია ავსტრიის წინააღმდეგ პრუსიის მხარეს დადგა ვენეციის მიღების იმედით. შედეგად, პრუსიის მთავარი მოწინააღმდეგეები იზოლირებულ მდგომარეობაში აღმოჩნდნენ. დიდი სახელმწიფოების ჩაურევლობამ გერმანიის გაერთიანების წარმატებას მნიშვნელოვანი საფუძველი შეუქმნა.

ექსპერტი 6 – ნაციონალიზმის იდეა

გერმანიის გაერთიანების ერთ-ერთი მთავარი საფუძველი ნაციონალიზმის იდეა იყო. გერმანელებში ფართოდ გავრცელდა მოსაზრება, რომ საერთო ენის, კულტურისა და ისტორიის მქონე ხალხი ერთ სახელმწიფოში უნდა ცხოვრობდეს.

ეს იდეა განსაკუთრებით ვრცელდებოდა სკოლებში, უნივერსიტეტებში, პრესასა და ლიტერატურაში. მიუხედავად იმისა, რომ ბისმარკი უფრო პრაქტიკულ პოლიტიკას ემხრობოდა, მან ეროვნული განწყობები საკუთარი მიზნების მისაღწევად წარმატებით გამოიყენა. ავსტრიასთან და საფრანგეთთან ომები საზოგადოების წინაშე ეროვნული

ინტერესების დაცვის ბრძოლად იყო წარმოდგენილი, რამაც გაერთიანების პროცესი კიდევ უფრო დააჩქარა.

ექსპერტი 7 – მატერიალური შესაძლებლობები

გერმანიის გაერთიანება შეუძლებელი იქნებოდა პრუსიის ძლიერი ეკონომიკური და სამხედრო პოტენციალის გარეშე. სახელმწიფოს წარმატებისთვის აუცილებელი იყო საკმარისი რესურსები, რაც პრუსიას ნამდვილად გააჩნდა.

მრეწველობის სწრაფმა განვითარებამ, რკინიგზების გაფართოებამ და ფინანსურმა სიძლიერემ თანამედროვე არმიის შექმნის შესაძლებლობა მისცა. ბისმარკი ომს მხოლოდ მაშინ იწყებდა, როცა გამარჯვებაში დარწმუნებული იყო. ავსტრიასთან და საფრანგეთთან მიღწეული წარმატებები სწორედ ძლიერი სამხედრო ძალისა და ეკონომიკური განვითარების შედეგი გახდა. ამიტომ გერმანიის გაერთიანების მტკიცე საფუძველი პრუსიის ეკონომიკური, სამხედრო და ტექნიკური უპირატესობა იყო.

ნინი ცხოვრებაშვილი